

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de Mariana Mîțu,
reprezentată de Diana Munteanu,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de
Mariana Mîțu împotriva lui Ion Starostin cu privire la încasarea cheltuielilor
de asistență juridică,

împotriva deciziei din 13 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

*(Dosarul nr. 2ra-464/24
NR. PIGD 2-23017164-01-2ra-15052024)*

Recurs declarat după 01 septembrie 2023. Recursul este vădit neîntemeiat.
Art. 433 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă.
Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel nu constituie un temei de
casare a ei.

Judecătoria Orhei, sediul Central: jud. Al-dra Romanaș
Curtea de Apel Chișinău: jud. A. Panov, V. Mihaila, A. Braga

17 decembrie 2025
Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de Mariana Mîțu, reprezentată de Diana Munteanu,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Diana Stănilă,

Oxana Parfeni, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 03 februarie 2023, Mariana Mîțu a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ion Starostin cu privire la încasarea cheltuielilor de asistență juridică (f. d. 2-3).

2. În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamanta Mariana Mîțu, a indicat că la 26 noiembrie 2021, Ion Starostin s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Marianeii Mîțu cu privire la repararea prejudiciului material, moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

3. Prin hotărârea din 20 iunie 2022 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, cererea de chemare în judecată înaintată de Ion Starostin împotriva Marianeii Mîțu cu privire la repararea prejudiciului material, moral și încasarea cheltuielilor de judecată, a fost respinsă ca neîntemeiată.

4. Prin încheierea din 29 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de Ion Starostin împotriva hotărârii din 20 iunie 2022 a Judecătoriei Orhei sediul Central, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Ion Starostin împotriva Marianeii Mîțu cu privire la repararea prejudiciului material, moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

5. În legătură cu intentarea cauzei menționate supra, a încheiat contract de asistență juridică cu avocata Diana Munteanu, iar pentru serviciile de asistență juridică oferite în cadrul procesului civil în instanța de fond a achitat suma de 4 000 de lei, fapt confirmat prin ordinele de încasare a numerarului.

6. În drept, reclamanta Mariana Mîțu și-a întemeiat pretențiile pe dispozițiile art. 82, 85 alin. (1), 90 lit. i), 94 alin. (1), (2), art. 96, art.166-167 din Codul de procedură civilă.

7. Reclamanta a solicitat încasarea din contul lui Ion Starostin în beneficiul Marianeii Mîțu suma de 4 000 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată suportate pentru judecarea cauzei civile la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Starostin împotriva Marianeii Mîțu cu privire la repararea prejudiciului material, moral și a cheltuielilor de judecată (f. d. 6) și suma de 2 600 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică în prezenta cauză civilă (f. d. 15, 33).

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

8. Prin hotărârea din 31 mai 2023 a Judecătoreii Orhei, sediul Central, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de Mariana Mîțu. S-a încasat din contul lui Ion Starostin în beneficiul Marianeii Mîțu, suma de 4 000 de lei cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică suportate pentru judecarea cauzei civile la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Starostin împotriva Marianeii Mîțu cu privire la repararea prejudiciului material, moral și a cheltuielilor de judecată și suma de 1 000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică în prezenta cauză. În rest, cerința cu privire la suma excedentă a cheltuielilor de judecată în prezenta cauză civilă, a fost respinsă ca neîntemeiată (f. d. 37, 42-44-verso).

9. Audiind explicațiile participanților prezenți la proces, studiind materialele cauzei și analizând argumentele invocate în acțiune, prin prisma actelor și circumstanțelor cauzei, raportate la dispozițiile legale incidente raportului juridic litigios, instanța de judecată a considerat necesar de a admite cererea de chemare în judecată depusă de Mariana Mîțu.

10. Instanța de fond a reținut că, prin prezenta cerere de chemare în judecată, Mariana Mîțu a solicitat încasarea din contul lui Ion Starostin a cheltuielilor de asistență juridică suportate de către aceasta în cadrul examinării cauzei civile intentate la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Starostin împotriva Marianeii Mîțu, cu privire la repararea prejudiciului material, moral și încasarea cheltuielilor de judecată, care prin hotărârea din 20 iunie 2022 a Judecătoreii Orhei, sediul Central, a fost respinsă (f. d. 7-11).

11. Totodată, instanța de judecată a constatat că, Mariana Mîțu a beneficiat de serviciile de asistență juridică ale avocatei Diana Munteanu, suportând cheltuieli în sumă de 4 000 de lei, fapt confirmat prin ordinele de plată seria

GL nr. 043440 din 06 iunie 2022 în sumă de 2 000 de lei, precum și bonul de plată pentru asistență juridică GL nr. 043444 din 16 iunie 2022 în mărime de 2 000 de lei. (f. d. 6).

12. În conformitate cu art. 82, 90 lit. i), 94 alin. (1), 96 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța de apel a conchis că, suma de 4 000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, pretinsă de Mariana Mîțu, suportate în procesul anterior este o sumă rezonabilă în raport cu serviciile prestate. Prin urmare, instanța de judecată a concluzionat de a încasa din contul lui Ion Starostin în beneficiul Marianeii Mîțu, suma de 4 000 de lei, care constituie o satisfacere echitabilă, or, aceasta este o sumă reală, necesară și rezonabilă.

13. Cu referire la cerința privind încasarea de la Ion Starostin în beneficiul Marianeii Mîțu a sumei de 2 600 de lei, cu titlul de cheltuielile de asistență juridică pentru actualul proces, instanța de fond a dispus încasarea acesteia în cuantum de 1 000 de lei, care constituie o sumă echitabilă.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

14. La 13 iunie 2023, Ion Starostin a declarat apel nemotivat (f. d. 41), împotriva hotărârii din 31 mai 2023 a Judecătoreii Orhei, sediul Central, iar la 24 august 2023, prin intermediul oficiului poștal, a declarat apel motivat, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată depusă de Mariana Mîțu (f. d. 51-52, 54).

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

15. Prin decizia din 13 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Ion Starostin. S-a modificat hotărârea din 31 mai 2023 a Judecătoreii Orhei, sediul Central, prin diminuarea sumei încasată de la Ion Starostin în beneficiul Marianeii Mîțu cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică suportate în procesul anterior de la 4 000 de lei la suma de 1 000 de lei și suma încasată cu titlu de cheltuieli de judecare a cauzei în prezentul proces de la 1 000 de lei la suma de 500 de lei (f. d. 67, 68-72).

16. Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, prin prisma materialelor prezente la dosar și a normelor care reglementează raportul

juridic la caz, instanța de apel a conchis asupra necesității modificării hotărârii primei instanțe, prin diminuarea cuantumului sumelor încasate.

17. În speță se atestă că interesele Marianeî Mîțu, atât în procesul civil anterior cât și în prezentul proces au fost reprezentate de avocata Diana Munteanu.

18. În vederea confirmării cheltuielilor de asistență juridică suportate în legătură cu examinarea prezentei cauze Mariana Mîțu a anexat bonul de plată pentru asistență juridică seria GL nr. 043561 din 03 februarie 2023 în sumă de 600 de lei, precum și bonul de plată seria GL nr. 606511 din 16 mai 2023 în sumă de 2 000 de lei (f. d. 15; 33).

19. Reieșind din prevederile art. 96 alin. (1)-(1¹) din Codul de procedură civilă, raportate la circumstanțele speței, instanța de apel a reținut că atât cauza civilă anterioară (*cu privire la repararea prejudiciului material, moral și încasarea cheltuielilor de judecată*) cât și prezenta cauză nu prezintă o complexitate sporită, obiectul litigiului nefiind o noutate, iar problemele ridicate în fața instanțelor de judecată nu sunt dificile.

20. Instanța de apel ținând cont de durata de derulare a dosarelor pe rolul instanței, care a constituit o perioadă destul de mică, de complexitatea cauzei și de soluția pronunțată pe marginea litigiului, instanța de apel a conchis că suma de 4 000 de lei, este nejustificată, însă apreciată de instanța ierarhic inferioară ca reprezentând un quantum necesar și rezonabil pentru asistența juridică acordată pe marginea dosarului vizat.

21. Prin urmare, instanța de apel a conchis că cheltuielile de asistență juridică pentru procesul anterior dispuse a fi încasate de către instanța de fond în sumă de 4 000 de lei nu sunt reale, rezonabile și nici necesare.

22. Consecvent, instanța de apel a învederat asupra aceleiași situații și în privința sumei de 2 600 de lei solicitate de către Mariana Mîțu a fi încasată cu titlul de cheltuielile de asistență juridică pentru actualul proces în privința căruia instanța de fond a dispus încasarea sumei în quantum de 1 000 de lei.

23. Or, sumele menționate și dispuse a fi încasate cu titlu de cheltuieli de judecată și anume a cheltuielilor de asistență juridică nu își găsesc confirmare, deoarece simpla anexare a bonului de plată cu titlu de cheltuieli

de asistență juridică în instanța de fond, fără a prezenta instanței un raport, prin care și-ar motiva cuantumul și cheltuielile pentru asistența acordată atât în cauza examinată anterior cât și în actualul proces, nu pot fi considerate ca cheltuieli de judecată rezonabile în raport cu volumul depus de către avocat, nefiind motivat nici cuantumul lucrului efectuat.

24. Astfel, cuantificând timpul utilizat de avocat și reieșind din faptul că litigiile pentru care se solicită încasarea acestor sume nu prezintă complexitate sporită, obiectul litigiului nefiind o noutate, iar problemele ridicate în fața instanțelor de judecată nu sunt dificile, instanța de apel a considerat rațional și echitabil a admite cererea de apel depusă de Ion Starostin și a modifica hotărârea primei instanțe prin diminuarea sumei încasată de la Ion Starostin în beneficiul Marianeî Mîțu cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică suportate în procesul anterior de la suma de 4 000 de lei la suma de 1 000 de lei și suma încasată cu titlu de cheltuieli de judecare a cauzei în prezentul proces de la suma de 1 000 de lei la suma de 500 de lei.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

25. La 09 aprilie 2024, prin intermediul oficiului poștal, Mariana Mîțu, reprezentată de Diana Munteanu, a declarat recurs împotriva deciziei din 13 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea hotărârii instanței de fond (f. d. 77-83, 84).

SOLICITAREA RECURENTEI

26. În motivarea recursului, recurenta Mariana Mîțu, reprezentată de Diana Munteanu a invocat prevederile art. 432 alin. (1) lit. a), e) din Codul de procedură, care reglementează că recursul poate fi admis dacă a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție; e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor”.

TERMENUL DE DECLARARE A RECURSULUI

27. Art. 434 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

28. Completul de judecată conchide că recurenta s-a conformat prevederilor art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă și a depus în termen recursul, or, copia deciziei motivate a fost notificată recurenteii Mariana Mîțu, la 26 februarie 2024, fapt ce se confirmă prin scrisoare de expediere (f. d. 73), însă date privind recepționarea acesteia la dosar lipsesc, iar cererea de recurs a fost depusă la 09 aprilie 2024 (f. d. 77-83, 84).

29. Ulterior, în adresa lui Ion Starostin a fost expediat copia recursului declarat de Mariana Mîțu, reprezentată de Diana Munteanu, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței timp de o lună de la data primirii corespondenței, fapt ce se confirmă prin scrisoare de expediere (f. d. 90), însă date privind recepționarea acestuia la dosar lipsesc.

30. La 04 februarie 2025, prin intermediul poștei electronice, Ion Starostin a depus referință la recursul declarat de Mariana Mîțu, reprezentată de Diana Munteanu, solicitând să fie respins ca nefondat (f. d. 91-96, 97).

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

31. Art. 433 alin. (1) lit. (f) din Codul de procedură civilă

(1) Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care: f) recursul este vădit neîntemeiat.

32. Art. 432 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă

(1) Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen;

d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin.(1) lit.d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

33. Art. 440 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

34. Din analiza prevederilor legale reținute supra, rezultă că admisibilitatea/ inadmisibilitatea recursului, urmează să însușească în condițiile Codului de procedură civilă exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase. Astfel, normele citate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

35. În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul de procedură civilă dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate.

36. Completul Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

37. Instanța de recurs atestă că motivele de casare, invocate în recurs, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către Curtea de Apel Chișinău și nu relevă interpretarea contrară a legii și aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural. Mai mult, deși recurenta a invocat prevederile art. 432 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă, precum că aprecierea probelor ar fi fost vădit nerezonabilă, în conținutul cererii de recurs, Mariana Mîțu, reprezentată de Diana Munteanu, nu a indicat concret care probă anume ar fi fost apreciată vădit nerezonabil și nici sub ce aspect pretinsele probe ar fi fost apreciate astfel.

38. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul depus de Mariana Mîțu, reprezentată de Diana Munteanu, conține obiecții de fapt și de drept similare celor expuse în cererea de chemare în judecată, care au fost analizate de către Curtea de Apel Chișinău, fiind apreciate în mod corespunzător. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentei la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în prima instanță, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

39. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii/deciziei și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 din Codul de procedură civilă.

40. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată.

41. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de Apel Chișinău și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretări și/sau aplicării eronate a prevederilor legale de către Curtea de Apel Chișinău, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unui asemenea pretins argument, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

42. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

43. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

44. Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p.141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

45. În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a aprecia recursul declarat de Mariana Mîțu, reprezentată de Diana Munteanu, ca fiind inadmisibil.

46. Ținând cont de cele expuse *supra* și în temeiul art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 alin. (1) lit. f), 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă.

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de Mariana Mîțu, reprezentată de Diana Munteanu, împotriva deciziei din 13 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Oxana Parfeni